

Tiedote

Julkaistu teos:

Fred Dervin & Laura Keihäs: Johdanto uuteen kulttuurienväliseen viestintään ja kasvatukseen. Teos on julkaistu Suomen kasvatustieteellisen seuran Kasvatusalan tutkimuksia -sarjassa numerolla 63, 160 sivua, hinta 29 euroa + toimituskulut. Jyväskylä 2013. ISBN 978-952-5401-65-3, ISSN 1458-1094.

Kulttuurisen naamion takaa löytyy yksilö

Eroavatko ihmiset kulttuurinsa ja kielensä mukaan, vai onko kukin ihminen sittenkin ennen kaikkea yksilö? Mitä kertoo ihmisestä se, että hänet luokitellaan ranskalaiseksi, muslimiksi tai afrikkalaiseksi? Perinteisesti toisia eli vieraita, ulkomaalaisia ja maahanmuuttajia on lähestytty kulttuurierojen kautta, kun taas yksilöllisyys, yksilön tausta ja kokemukset unohdetaan. Olisi aika unohtaa luokittelut ja ennakkokäsitykset ja sen sijaan kohdata toiset monimuotoisina ja jatkuvasti muuttuvina yksilöinä – samoin vieraus on tunnistettava myös itsessä.

Suomen kasvatustieteellisen seuran julkaisema teos *Johdanto uuteen kulttuurienväliseen viestintään ja kasvatukseen* esittelee uudenlaisen lähestymistavan kulttuurienvälisyyteen ja haastaa perinteisiä käsityksiä ja työskentelytapoja. Teoksen ovat kirjoittaneet Helsingin yliopiston monikulttuurisen kasvatuksen professori **Fred Dervin** ja koulutusalan kansainvälisten asioiden asiantuntija **Laura Keihäs**, jotka tuovat esiin ajankohtaisia näkökulmia kansainväliseltä tutkimuskentältä. Teos esittelee tuoretta englannin- ja ranskankielistä tutkimusta, jota ei ole aiemmin julkaistu suomeksi.

Stereotyyppioista moninaisuuteen

On helppo luokitella ihmisiä kulttuurin perusteella ja korostaa eroja eri maista tulevien ja eri kieltä puhuvien ihmisten välillä. Kun työmatkalla tai turistina tapaa ulkomaalaisen, nähdään toinen usein muuttumattomana kulttuurinsa tuotteena. Kohtaamisia varten pyritään luomaan kulttuurisia toimintaohjeita: annetaan vaikkapa vinkkejä, että Suomessa ei kukaan koskaan myöhästy tai että japanilaisia on varottava loukkaamasta.

Identiteettien ja kulttuurien väliset erot ovat usein kuitenkin kuvitteellisia. Stereotyyppien sijaan eri kulttuurit kannattaakin nähdä muuttuvina, liikkuvina ja monimuotoisina. Kohtaamisia voi lisäksi harjoitella, niin että oppiitunnistamaan ja purkamaan omia käsityksiä ja ennakkoluuloja. Kun ymmärrämme, että olemme kaikki moniäänisiä ja erilaisia, pystymme toimimaan toistemme kanssa ilman komplekseja.

– Ei siis ole niinkään oleellista oppia, kuinka pitää käyttäytyä esimerkiksi Japanissa, kuin ymmärtää se, että Japanissa – niin kuin kaikkialla – on useita erilaisia kulttuureja ja ihmiset käyttäytyvät eri tavalla eri tilanteissa ja ovat yksilöitä, kuvaa professori Fred Dervin.

Kulttuurienvälisyys on epävarmuuden sietämistä

Näkemyksemme omasta itsestämme ja muista syntyy vuorovaikutuksessa eli siinä, miten puhumme itsestä ja toisista. Siksi on tärkeää tarkastella kriittisesti puhetta kulttuureista ja identiteeteistä sekä tiedostaa erilaisia kulttuurienvälisyyteen liittyviä roolipelejä.

– Vaikka sanotaan, että on helpompi purkaa atomi kuin ennakkoluulo, omat käsitykset on kuitenkin mahdollista oppia tiedostamaan ja kyseenalaistamaan. Kulttuurilla voidaan perustella paitsi toisten myös omaa käyttäytymistä. Suomalainen voi esimerkiksi selittää taustallaan sitä, ettei välitä tehdä tuttavuutta vieraiden kanssa tai ettei halua ottaa puheenjohtajan roolia neuvottelussa. Kulttuurin taakse on helppo piiloutua silloin, kun kokee itsensä epävarmaksi uudessa tilanteessa, toteaa Dervin.

Yksi tärkeimmistä kulttuurienvälisen kasvatuksen tavoitteista onkin kehittää epävarmuuden sietokykyä. Emme voi etukäteen tietää, mitä tai miten toinen ajattelee, mutta voimme siitä huolimatta yrittää ymmärtää häntä ja tulla hänen kanssaan toimeen. Tavoitteena on kohdata toinen ilman valmiita ennakkokäsityksiä.

Lisätietoja:

professori Fred Dervin, puh. 050 318 5204, fred.dervin@helsinki.fi

asiantuntija Laura Keihäs Toubale, puh. +33 6 8934 8921, keihas74@gmail.com

julkaisusarjan toimittaja Kaisa Kiuttu, puh. 040 805 4256, kaisa.kiuttu@jyu.fi

Julkaistu teos:

Fred Dervin & Laura Keihäs: Johdanto uuteen kulttuurienväliseen viestintään ja kasvatukseen. Teos on julkaistu Suomen kasvatustieteellisen seuran Kasvatusalan tutkimuksia -sarjassa numerolla 63, 160 sivua, hinta 29 euroa + toimituskulut. Jyväskylä 2013. ISBN 978-952-5401-65-3, ISSN 1458-1094.

Tiedustelut ja tilaukset Koulutuksen tutkimuslaitoksen asiakaspalvelusta, puh. 040 805 4276, kti-asiakaspalvelu@jyu.fi, tai seuran verkkokaupasta, <http://shop.kasvatus.net>.